

číslo 6 • listopad-prosinec 2004 • 6. ročník • cena 20 Kč

magazín

časopis pro vaše zdraví

„Lady Pro“ mezi lékaři
MUDr. Helena Fousková

Recepty
pro vánoční den

Péče o pokožku v zimě

Chřipka
stále aktuální téma

VELKÁ SOUTĚŽ O VÝROBKY FIRMY ETA

NEPLODNOST

Stále aktuálnější téma

Většina dospělých lidí touží mít rodinu. A jak by většina lékařů jistě potvrdila, některá onemocnění, která nás trápí v pozdějším věku, kterým jsme se mohli zcela vyhnout. Stačilo jen vědět pár maličkostí a faktů, která by nás upozornila na rizika některých počinání. Záleží na každém z nás, zda rizikové chování – tak nazýváme skutečnost, kdy i přesto, že víme, že si něčím můžeme vážně ublížit, se vědomě tomuto riziku někteří lidé vystaví – budeme opakovat, nebo zda si celou věc promyslíme a své chování změním k lepšímu. Vždy je lepší začít dříve než později. A v medicíně se někdy bohužel podruhé začít nedá. Několik základních poznatků o neplodnosti, mohou být důležité pro všechny páry, které chtějí založit rodinu. Vždyť vysoké procento dvojic nemohou počít dítě „přirozenou cestou“ a musejí využít možností moderní medicíny.

Co je to neplodnost? Pokud se muž a žena rozhodnou, že budou mít potomka, a jejich snaha několik měsíců nepřináší očekávaný výsledek, nelze ještě hovořit o neplodnosti. Pouze pokud žena neotěhotní po 12 měsících pravidelného nechráněného pohlavního styku, to je 2krát týdně, hovoří se o neplodnosti neboli sterilitě. To potkává asi 15 % párů.

Jaké jsou příčiny neplodnosti? Faktorů, které mohou způsobit neplodnost je mnoho. S některými se setkáváme běžně. Nejčastější příčinou je kuřáctví – nikotinismus. Toxicita některých složek vdechovaného kouře je nepochybná, je vědecky podložena. Studie prováděné na dobrovolnících – mladých mužích stejné věkové kategorie, kvality zdraví a stupně vzdělanosti – prokázaly, že u pravidelných kuřáků byly hodnoty sexuálních funkcí sníženy.

Alkoholismus – chronické požívání alkoholu, ovlivňuje sexuální funkce svým negativním vlivem na centrální i periferní nervový systém, a toxickým vlivem na žlázoový systém produkující hormony. Vedle organických poruch způsobuje také poruchy psychické – kumulace negativních zkušeností se selháním v pohlavním životě v opilosti.

Drogy zpočátku vedou ke změnám nálad a postupně přecházejí v panické a depresivní stavy. Vedou až k atrofickým změnám v mozkové tkáni a postupem času dochází k úplné sexuální a erektilní disfunkci.

Marihuana, ale též hašiš jsou jako drogy velice podceňovány. Chronický abusus snižuje hladinu mužského pohlavního hormonu testosteronu. Výrazně negativně ovlivňuje též množství a zdraví spermií. U žen mohou nastat menstruační a ovulační poruchy.

Stimulancia (kokain, čichání rozpouštědel...) vyřazují potřebu sexu. Smutné je, že látky, které někteří lidé užívají, nemají vliv pouze na ně, ale i na jejich děti. Ovlivňují nejen psychiku dítěte, ale také jeho zdravotní stav a inteligenci. A kdo by nechtěl mít chytré a veselé dítě?

Opiáty – především heroin, metabolizovaný na morfin, vedou k významnějším intoxikacím a těžším závislostem. Jejich chronický abusus nese sebou množství zdravotních komplikací a jejich předávkování vede k rozvratu a útlumu základních životních funkcí, až ke smrti. V počátečním období morfinizmu se ještě impotence zřetelně neprojeví, ale nastoupí vcelku záhy při chronickém abusu v souvislosti s již popsanou neurotoxicitou.

Do této skupiny je třeba přiřadit i nežádoucí účinky léčiv, zvláště dlouhodobě užívaných. Na prvním místě to jsou některé léky na snížení vysokého krevního tlaku. Svůj podíl na snížení či likvidaci potence hrají i některé léky užívané v psychiatrii např. antidepressiva.

Mgr. Šárka Kubcová

Co je to přechod

Tímto termínem, odborně menopauzou, se u žen označuje trvalé skončení menstruace. V běžném použití tento termín často zahrnuje škálu příznaků, které ke klimakteriu patří. Toto období může začít od čtyřiceti až do padesáti pěti let a trvá dva až tři roky. Vaječníky přestávají produkovat vajíčka, ale i hormon estrogen (udržuje ženskou reprodukční schopnost), plodnost se snižuje, až nakonec ustane trvale. Nedostatek hormonu se pro-

jevuje např. návaly horka, podrážděností, nespavostí, nočním pocením, nepříjemným nedostatkem mazu v pochvě a častým nucením na moč. Menopauza má však pro všechny ženy jeden negativní vliv na zdraví, je to postupný úbytek kostní hmoty neboli osteoporóza. Ta později zvětšuje riziko zlomenin, zejména kyčlí. Avšak je mnoho žen, které v přechodu nemají žádné potíže. K upevnění a udržení zdraví v tomto období existuje

celá řada přírodních i lékařských metod. Klasická léčba potíží v přechodu náhradou hormonů je čím dál rozšířenější, avšak poněkud sporná. Ženy obvykle užívají estrogen v nejrůznějších formách, kdy se ještě přidává další hormon, progesteron. Každá žena má právo zvolit si léčbu, která je pro ni nejvhodnější po konzultaci se svým ošetřujícím lékařem. Hormony nejsou zázračnou zbraní ani studnicí mladosti. Mohou však zmírnit silné obtíže, až do úplného odstranění a navodit příznivý postoj k životu, radost z okamžiků a umění prožít hezkou chvíli. A toto je tajemství plnohodnotného stárnutí.